

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЙСКИЯ

Брой 9 • год. ХСV • 12 май 2017 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ОСМА НАЦИОНАЛНА СРЕЩА „ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ КОРЕНИТЕ“

Вицепрезидентът Илияна Йотова
ще настоява за решаване на
правата на тракийските българи

Събрахме се отново. Потомците на тракийските и малоазийските бежанци. Този път в слънчевия, топъл и гостоприемнен Свиленград. На 29 април. За Осмата национална инициатива-среща „Завръщане към корените“ разказва Божана Богданова, потомка на тракийски бежанци от с. Булгаркьой, Кешанска кааза, и с. Търново, Узункюприска кааза, Одринска Тракия.

Свещички в памет на дедите ни от Беломорска и Одринска Тракия и Мала Азия запалихме в църквата „Света Троица“. Поднесохме венци и цветя на паметниците на „Кръстово знамение“ и „Одринска епопея“. Коленичихме пред величието на нашите незабравими тракийци и малоазийци. Отправихме послание към младите, децата и идните поколения. Вкоренихме го в току що засаденото младо дръвче и балони го отнесоха до всички краища на земята. За да е жива историята на дедите ни, на тракийските и мало-

азийските бежанци, за да не прекъсва родовия корен... за да има „род рой се, род не гине!“.

После в Тракийския дом разгледахме изложбите „Тракийско движение в Свиленград“ и „От сръчните ръце на тракийката“. С питка, шарена сол, тракийски гозби и „тракийска“ вода домакините посрещнаха всички групи до една.

В общинското читалище „Просвета – 1870“ също имаше изложба, не по-малко интересна. За „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“ беше тя.

Залата пълна. Гостите посрещнахме. Изведнъж чу се тревожен говор, детска глъч... Погледите на всич-

ки се приковаха към сцената и „гората“. Ансамбълът на тракийското дружество „Яни Попов“ в Созопол възстанови чест от събитията през 1913 г. в Одринска и Беломорска Тракия. Малкият тракиец с финалните думи цялата зала просълзи.

С химна на Тракия и „Добре дошли“ открихме официално срещата. Красимир Премянов, председател на СТДБ, се обърна към присъстващите в залата с топли думи. Вицепрезидентът Илияна Йотова изрази задоволство от участието си в срещата в Свиленград. Тя

настоя за възстановяване на дейността на Смесената комисия по нерешените въпроси между България и Турция, която да обсъди обезщетенията на тракийските бежанци. Според Илияна Йотова е недопустимо, че проблемът е излязъл от дневния ред на официалните визити. Темата за имуществените права на тракийските бежанци би било добре да бъде част от бъдещия преговорен процес на ЕС с Турция, каза още тя. Вицепрезидентът посочи, че изследователите наричат бягството на тракийци една от най-тъжните страници от българската история.

Продължава на 2-а стр.

Проф. Делчо
Порязов –
почетен
гражданин
на Свищов

На стр. 4

ТРАКИЙЦИ ПРАЗНУВАТ ГЕРГЬОВДЕН В ОДРИН

Празнична литургия на български
и гръцки език с двама митрополити

И тази година на 6 май тракийци от Хасково, Стара Загора, Харманли, Свиленград, Крумовград, Шумен, Казанлък и др. дойдоха в Одрин, за да честват храмовия празник на българската църква „Св. великомъченик Георги“. Храмът ги посрещна обновен и ремонтиран.

Двама митрополити – Старозагорският Киприан и Адрианополският Анфилохий отслужиха празничната литургия на български и гръцки език. За първи път в този храм пахорът на храм-паметника „Св. Ал. Невски“. След литургията послание към присъстващите отправи митрополит Анфилохий, който изрази задоволство

от проявеното църковно единство – богослужение на гръцки и български език на територията на трета държава – Турция. Митрополит Киприан нарече случилото се победа на вярата, защото заедно честваме личност, наречена заслужено от църквата победоносец. Прочетен бе приветствен адрес от вицепрезидента на Република България Илияна Йотова. В него бе подчертана заслугата на Филип Чакърък за възкръсването на този български храм в Одрин, и на продължителите на делото му – отец Александър, жена му Мария и синът им Георги.

Продължава на 2-а стр.

РЕКОРД! 114 СЪСТАВА НА СЪБОРА „ГЕРГЬОВДЕН“ В ПОМОРИЕ

За 14 –та поредна година Община Поморие и тракийското дружество „Одринска епопея“ са домакини на Националния тракийски фолклорен събор „Гергьовден“, чиято основна цел е участниците да представят фолклорното богатство чрез своите песни, а зрителите да се докоснат до магията на Тракия и Странджа. Тази година в събора участват 114 състава, което е негов рекорд. Кметът Иван Алексиев официално откри събора и пожела успех на изпълнителите и на журито. Той поднесе специалните си поздравии към председателя на тракийското дружество Елена Мурджева за ен-

тусиизма и енергията, с които организира Събора. По традиция за председател на професионалното жури бе определен проф. д-р Стефан Чапкънов – композитор и диригент, а за членове: Калинка Згурова – странджанска народна певица, Николай Николаев – музикален педагог и редактор, Елка Димитрова – музикален редактор в БНР и Дора Арбова – музикален педагог. Те бяха натоварени с нелеката задача да оценят всички индивидуални и групови изпълнения и да отличат най-добрите за 2017 година. „Историята е нещо, което трябва да помним, но тя има своя смисъл, ако бъде пренесена в

бъдещето на нашата родина. Това, което правите в днешния ден, е най-силната битка – да съхраним това, което нашите баби и дядовци са пренесли от Тракия и са превърнали в наше културно настояще“, каза Красимир Премянов – председател на Съюза на тракийските дружества в България. Своеобразният празник бе уважен и от заместник-кметът Илия Джингов, председателят на Общински съвет Адам Адамов и общински съветници, Агатополюшкия епископ Иеротей и един от спонсорите на събора проф. Димитър Тадарков от УНСС София.

ПРАЗНИЦИ НА ТРАКИЙСКАТА ПЕСЕН, МУЗИКА И ТАНЦ

На 29 и 30 април т.г. в дом „Тракия“ във Варна се състояха IV-я национален конкурс „С песните и танците на Тракия“ и V-я конкурс „С песните на Георги Германов“.

Над 200 участници – индивидуални изпълнители, самодейни състави за народни песни, инструменталисти и танцови състави получиха заслужени аплодисменти от публиката, а журито в състав: доц. Йорданка Неделчева, Николай Чапански, Георги Германов, Тодор Тодоров и Георги Мановски оценяваше талантливите изпъл-

нения на участниците. В препълнената зала на дом „Тракия“ журито отличи най-добрите и присъди специални награди (заснемане на видеоклип) – за най-добър млад изпълнител на песен от репертоара на Георги Германов на Ефи Стефанова от НУИ „Добри Христов“ и за най-добър млад изпълнител на тракийска песен на Петя Панева от школата по народно пеене при НУИ „Добри Христов“. Специалната награда на кмета на район „Младост“ Христо Христов бе присъдена на 12 годишната Невена Хри-

стова от детската школа по народно пеене при тракийското дружество „Капитан Петко войвода“ – Варна. Специални награди получиха и представителният танцов ансамбъл на НГХНИ „К. Преславски“ – Варна и детската фолклорна група „Тракийче“ при тракийско дружество „Капитан Петко войвода“ – Варна. Журито присъди 68 медала за първо, второ и трето място и поощрения в отделните възрастови групи в трите категории

(надпяване, надиграване и надсвирване) на участниците от Варна и региона,

Бургас и региона, Шумен, Балчик и др. Тези два дни се превърнаха в един чу-

десен празник на тракийската песен, музика и танц във Варна.

ОСМА НАЦИОНАЛНА СРЕЩА...

Продължение от 1-а стр.

Илияна Йотова изрази своето уважение към примера, който наследниците на тракийските българи дават на цялата общественост в съхраняване на националния дух.

Николай Динков, довчерашен председател на Общинския съвет в Свиленград, днес депутат в 44-то Народно събрание, се обърна към всички с възбудени думи. Прочетени бяха поздравления от Иво Христов, началник на кабинета на президента Радев, от Маргарита Попова, вицепрезидент на РБ (22 януари 2012–22.01.2017) – зам.-председател и главен секретар на Българска стопанска камара, от доц. Михаил Груев, председател на ДА „Арахиви“.

Василка Вангелова, председател на дружество „Тракия“ в Свиленград, приветства присъстващите и връчи почетен плакет „120 години организирано тракийско движение в България“ на официални гости и изявени участници в Националната инициатива (посмъртно бе удостоен и Костадин Карамитрев). Илияна Йотова връчи голямата награда на победителя в националния ученически конкурс за есе на тема „Завръщане към корените“ – Жечко Попов. Красимир Преманов – голямата награда на Яна Дамянова за „Разказ за моя тракийски род“, а Гено Пухов, зам. председател на Върховния комитет на СТДБ, отличи с грамота Деан Попов за „Историческо есе“.

На този ден ни събра и любовта към нашите деди пристигнали в Майка България през 1913 г. Разпилени като пилци из цялата страна, те търсят работа и покрив, подслон и постеля за своите деца. И все плачеха дедите ни, когато се връщаха в спомените си – за щастието и ужаса в Тракия и в Мала Азия, просията и униженията през първите години на установяване в Майка България... Съдба бежанска. Хора с опърлени криле, но с жилав корен! Затова и устояха на бурите! Оти-ваха си от този свят с отворени очи. Оставиха ни спомените за годините в родните места и за ада от преживяното по кървавата диря на похода, извървян

през 1913–1914 г. Оставиха ни и надеждата си да се завърнат там по родните места. Някога... Завещаха ни я...

Затова на нашата среща за пореден път се обърнахме към Европейския парламент, към нашите държавни институции, към председателя на СТДБ с думите: „Искаме в името и паметта на дедите ни истината за тях да бъде

огласена. Техните нерешени въпроси от някога да бъдат решени съгласно международната право, съгласно правните норми, съгласно защитените права на бежанците, съгласно защитените права на тракийските и малоазийските бежанци. Ние искаме и вярваме, че това ще се случи.“

С интерес бе видян документалният филм „Приказки от Балканите“ за Балканските войни 1912–1913 г., за историята, която още живее в нас. Костадинка Димитрова от Казанлък своя баща в него видя.

Спектакълът „С песните и танците на Тракия и Мала Азия – живи са тракийските и малоазийските родови корени“ продължи повече от час и половина. Залата ехтеше от аплодисментите за изпълненията на ансамблите на тракийски друже-

ства от Свиленград, Созопол, Ивайловград, Мезек, Несебър, на танцовите състави, на 6-годишната Виктория, на 11-годишната Натали, на созополчанина Димитър, ..., на всички. Всички тридесет и четири ученика, участвали в конкурса за есе „Завръщане към корените“ бяха отличени с грамоти от името на СТДБ, ТНИ, Община Свиленград, тракийско дружество „Тракия“ – Свиленград и Националната инициатива. Грамоти и подаръци получиха и всички деца, участвали в Националната инициатива-среща „Завръщане към корените“ – шест от Созопол, две от Сливен, двадесет от Свиленград. Кирил Сарджев и Гено Пухов, зам.-председатели на Върховния комитет на СТДБ, с усмивка им връчиха подаръци и грамоти. Думите не стигаха за благодарността, която отправяхме към гости и участници, към кмета на Свиленград Георги Манолов и екипа на Община Свиленград, към Василка Вангелова, председател на тракийското дружество, и екипа на дружеството – гостоприемните домакини, към участниците в спектакъла.

Вечерта продължи в Тракийския клуб с песните, танците и закачките на тракийци от Свиленград, Созопол, Мезек и Ивайловград.

А на следващия ден заедно с „нашия екскурзовод“ Нина Попова, потомката на тракийски бежанци от с. Ейлягюню и Булгаркьой, Одринска Тракия и с. Пишманкьой, Беломорска Тракия, разгледахме исторически и туристически обекти на Свиленград – средновековната крепост при село Мезек, винарната в Мезек, тракийската гробница при село Мезек, винарна „Катаржина“.

ТРАКИЙЦИ ПРАЗНУВАТ ГЕРГЬОВДЕН ...

Продължение от 1-а стр.

А представителката на Президентството Ирина Гъркова поднесе на отец Александър Чакърък подарък от президента Румен Радев – версия от Ротондата на Св. Георги.

Председателят на Съюза на тракийските дружества Красимир Преманов подчерта голямото значение на храма и празника му за тракийци, с чийто усилия бе той бе възстановен, и които всяка година тук те организират национален тракийски събор. Той изтъкна още, че двуезичието в богослуженията подчертава единството и братството на православните народи и честити празника. Тук бяха генералният консул на България в Одрин Васил Вълчев, областният управител на Кърджали Начо Ковачев, зам. председателят на СТДБ Краснодар Беломорски, зам.-председателят на Върховния комитет Кирил Сарджев и др. Гост бе зам. областният управител на Одрин.

В двора на храма с концертна програма се представи тракийското дружество на Харманли. Положен бе венец от името на СТДБ на паметника на екзарх Антим Първи в двора на църквата „Св. Константин и Елена“.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА НА СТДБ

На основание чл.6 ал.3, т.2, вр.т.12
от УСТАВА НА СТДБ и чл.25, ал.1, т.2 от ЗЮЛНЦ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този правилник се урежда организацията на членството в СТДБ съобразно особеностите на неговата дейност, цели и задачи, като се конкретизират правата и задълженията на членовете и свързаните с тяхното членство правоотношения, установени в ЗЮЛНЦ, Устава и другите актове по прилагането им.

(2) С този правилник се регламентирант въпросите, свързани с:

1. правата и задълженията на членовете на СТДБ и/или техните ръководители;

2. защитата при упражняване на правото на членство в СТДБ;

3. нарушенията на Устава, решенията на ОС и УС и на вътрешните правила на СТДБ, както и на статута на регионалните съвети на тракийските дружества и статутите на структурите на СТДБ;

4. отговорност и санкции на членовете на СТДБ и/или техните ръководители, при констатиране на нарушения, които не са от такъв характер, че да водят до прекратяване на членството в СТДБ, поради изключване или отпадане;

5. документооборот;

Чл. 2. Вътрешните правила са изработени в съответствие със ЗЮЛНЦ и Устава на СТДБ

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СТДБ

Чл. 3. Членовете на СТДБ имат право:

1. да получават достъп до документите, приети от органите на СТДБ след писмено поискване с конкретно посочена цел;

2. да бъдат редовно информирани за резултатите от дейността на СТДБ или по въпроси, свързани с техните права и задължения;

3. на защита срещу всички форми на дискриминация;

4. открито да поставят пред ръководните органи на СТДБ своите критични бележки и предложения.

Чл. 4. Членовете на СТДБ и/или техните ръководители са длъжни:

1. да спазват Устава, ЗЮЛНЦ, вътрешните правила и други актове на СТДБ;

2. при изпълнение на задълженията си като членове на СТДБ и/или като техни ръководители да се ръководят преди всичко от интересите на СТДБ и неговите цели и задачи, както и да поставят съюзните интереси над личните;

3. да изпълняват своевременно и точно решенията на органите на СТДБ, Устава и вътрешните правила;

4. да приведат своите Устави в съответствие с Устава на СТДБ;

5. да бъдат лоялни към СТДБ, като не злоупотребяват с неговото доверие и да не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на СТДБ;

6. да спазват установените правила и да не пречат на другите членове да изпълняват задълженията си;

7. да съгласуват дейността, позициите и медийните си изяви с решенията на ВК и ЦР на СТДБ;

8. да уведомяват писмено ръководните органи на СТДБ за наличие на несъвместимост на техни решения с Устава, вътрешните правила и другите актове на СТДБ;

9. да документират изпълнението на поставените задачи в едномесечен отчет, който в края на месеца да представят пред СТДБ;

10. да не създават пречки за работата на СТДБ.

Чл.5. Членовете на СТДБ и техните персонални ръководители нямат право да правят изявления и да участват в медийни изяви, насочени срещу целите и идеите на СТДБ

Чл.6. Членовете на СТДБ и лично техните персонални ръководители нямат право да извършват, каквито и да било действия, нито с бездействие да предизвикват лични конфликти и раздори между членовете на своето дружество.

Чл.7. Членовете на СТДБ са длъжни, докато изпълняват функциите на председател, член на УС или член на Контролен съвет на отделното дружество-член на СТДБ, или на Съюза като цяло да отстояват доброто име на организацията, да защитават интересите и единството на СТДБ. Да не прокламират идеи за разцепление и/или излизане от Съюза или други решения, които да водят до затруднения в работата на СТДБ и неговите органи.

Чл.8. Тракийските дружества-членове на СТДБ и/или техните органи нямат право да вземат решения за излизане от СТДБ или включването на дружеството в други организации без решение на Общото събрание на всички членове на съответното дружество, дори това да е предвидено в устава на дружество-член и преди съгласуване със СТДБ и неговите органи. При взето решение за оттегляне на дружеството от СТДБ, членовете на дружеството имат право да оспорват това решение пред Върховния комитет в 14 (четиринадесет) дневен срок от писменото му съобщаване.

Чл.9. Тракийските дружества-членове на СТДБ и/или техни органи нямат право да изключват физически лица-индивидуални членове на СТДБ и/или негови органи

преди съгласуване със СТДБ и неговите органи. Членството в СТДБ се удостоверява с членска карта. Заплащането на членския внос на физическите лица-индивидуални членове на СТДБ или негови органи се смята за изпълнение на това задължение по устав към тракийското дружество, в което същия членува по местоживее. При изключване на член на дружеството, той има право да оспорва решението пред Върховния комитет в 14 (четиринадесет) дневен срок от писменото му съобщаване.

Чл. 10. Членовете на СТДБ и/или лично техните ръководители, при констатирани нарушения на правата и задълженията си носят отговорност пред СТДБ, съгласно този Правилник и Устава.

III. ЗАЩИТА ПРИ УПРАЖНЯВАНЕ ПРАВОТО НА ЧЛЕНСТВО В СТДБ

Чл. 11. (1) Членовете на СТДБ са всички тракийски дружества-юридически и неюридически лица, състоящи се от не по-малко от 30 души за неюридически лица. В СТДБ е забранено е всяко пряко или непряко неблагоприятно третиране на лице-член на СТДБ или член на дружество-член на СТДБ от органи на управление на СТДБ или от органи на управление на органи на дружество-член на СТДБ.

(2) Такова неблагоприятно третиране би могло да бъде: неуведомяването на член на СТДБ или на член на дружество-член на СТДБ или член на управителен орган на дружество-член на СТДБ за насрочено заседание на управителен или контролен съвет или несвоевременното му уведомяване; непредоставянето на копия от документи на дружество-член на СТДБ, когато това е поискано писмено от негов член; липсата на прозрачност и равен достъп на всички членове на дружеството до финансовата дейност на дружеството-приходи и разходи, както и до финансовите постъпления в дружеството-по вид и размер и тяхното разходване; лишаването от право на участие в Общо събрание на член на дружество-член на СТДБ, включително, когато устав или друг акт на това дружество, предвиждат, че общото събрание се състои от делегати, а не от всички членове, избор или определяне на делегати за общо събрание, избрани въз основа на норма на представителство, която не е приета с решение на Общото събрание на всички членове и др., които водят до лишаване на съответния член от право на глас в съответното дружество или негов управителен

орган или до ограничаване на тези негови права, освен в случаите, когато до лишаването или ограничаването на тези права се е стигнало в резултат на виновно поведение на съответния член.

(3) Членове на СТДБ и/или техните ръководители, извършили съзнателно или подпомогнали извършването на неблагоприятно третиране, носят отговорност по тези вътрешни правила.

(4) Когато постъпи оплакване до СТДБ, респективно до неговите органи от членове на СТДБ – колективни или индивидуални, че е/са неблагоприятно третиран/и, незабавно чрез поименно определени от председателя и/или управителния съвет членове на Общото събрание на СТДБ извършва проверка и се предлагат решения на ръководните органи по предмета на жалбата, в т.ч. и търсенето на отговорност.

IV. НАРУШЕНИЯТА НА УСТАВА И РЕШЕНИЯТА НА ОС И УС НА СТДБ

Чл. 12. Нарушенията на Устава, решенията на ОС и УС на СТДБ и нарушенията на тези вътрешни правила са, освен нарушенията, изброени в раздели II и III на тези правила, освен описаните в раздел II и III на тези правила са и:

- непревеждането на определени в чл.14 от Устава на СТДБ вноски до края на текущото през годината тримесечие или до края на текущата година, за която се отнасят, освен в случаите, когато ВК на СТДБ е решил друго;

- решения за непревеждане на тези вноски или решения за превеждането на суми в по-нисък размер или извън посочените срокове;

- решения, насочени против целостта на СТДБ или такива насочени срещу добрите отношения на СТДБ с други организации и/или държавни/общински институции;

- немотивирани решения или предложения за решения за напускане на СТДБ;

- учредяването на структури, не по ЗЮЛНЦ в населени места, извън рамките на общината, в която е седалището на дружество-член на СТДБ и/или включването на органи на такива структури в управителни органи на съответното дружество;

- несвикване от председателите на дружествата на заседания на Управителен съвет в сроковете и по реда, предвиден в Устава на съответното дружество-член на СТДБ или от председатели на структури на СТДБ.

Чл. 13. Всеки член на дружество-член на СТДБ или

структура на СТДБ има право до уведоми писмено органите на СТДБ за извършени нарушения. В този случай, председателя на СТДБ или упълномощени от него 3-ма членове на УС на СТДБ извършват проверка и внасят мотивирано предложение за налагане на съответна санкция при констатирано нарушение, респ. за отказ да се наложи санкция при липса на нарушения.

ОТГОВОРНОСТ И САНКЦИИ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СТДБ И/ИЛИ ТЕХНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НАРУШЕНИЯ, КОГАТО СЪЩИТЕ НЕ СА ОТ ТАКЪВ ХАРАКТЕР, ЧЕ ДА ВОДЯТ ДО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧЛЕНСТВОТО В СТДБ, ПОРАДИ ИЗКЛЮЧВАНЕ ИЛИ ОТПАДАНЕ

Чл.14. На членовете на СТДБ и/или на техните ръководители при констатиране на нарушения, които не са толкова тежки и/или не са от такъв характер, че да водят до прекратяване на членството в СТДБ, могат да се налагат от Управителния съвет (Централно ръководство) поради изключване или отпадане, могат да бъдат налагани поотделно и/или едновременно следните санкции:

- бележка
- порицание
- снемане на доверие и/или отстраняване от органи на СТДБ и/или регионални съвети за ръководители на ТД и индивидуални членове на СТДБ и/или лишаване от право на представителство в органите на управление на СТДБ за определен период от време, но не повече от 3 години.

- предоставяне на двуседмичен срок за доброволно изпълнение чрез превеждане на дължимите суми, а в случай на неизпълнение в този срок пристъпване към принудително събиране на дължимите суми по предвидения от българското законодателство ред, освен в случаите, когато Общото събрание /ВК/ на СТДБ е дало съгласие за това със свое решение при приемане на бюджета на СТДБ.

- санкциите предхождат изключване на членовете и подлежат на обжалване в 14 (четиринадесет) дневен срок от писменото им съобщаване пред Общото събрание /ВК/ и неговото решение е окончателно.

VI. ДОКУМЕНТООБОРОТ
Чл.15. Дружествата-членове на СТДБ са длъжни при поискване да представят и/или да изпращат в СТДБ заверени копия от протоколите, съдържащи взетите решения на Управителни съвети и/или Общи събрания в едномесечен срок от приемането им, както и писмени уведомления в случаите на оспорени техни актове пред съда, ведно с документите, установяващи оспорването-искови молби, приложения, жалби и др., както и заверени копия от касовите книги, установяващи приходи и разходи по вид и размер в тримесечен срок от получаването на сумите, респ. от извършването им.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.16. Тези вътрешни правила влизат в сила незабавно от момента на приемането им и са приложими до изменението или отмяната им с последващо решение на Общото събрание на СТДБ.

ДЕКЛАРАЦИЯ на Клуба на Ветераните при СТДБ

На 8 април 2017 г. беше свикано Общото събрание на СТДБ, на което Върховният комитет проведе задълбочено обсъждане за поведението на председателите на ракийските дружества на Бургас и Кърджали, след което се взе решение за отстраняването на тези председатели от заеманите от тях места в системата на Централното ръководство и Върховния комитет.

Ние, Ветераните от Тракийско дружество-София, изцяло подкрепяме взетото решение и апелираме към тези председатели да престанат да рушат авторитета на Съюза на тракийските дружества в България! Техните действия са несъвместими с морала на тракийци и, ако не променят своето отношение към основните принципи и правила, записани в Устава, те, според нас, не трябва да имат повече място в редиците на Тракийската организация!

СЪГЛАСУВАЛ С ВЕТЕРАНИТЕ:
Недялко Комнев
София, 18 април 2017 г.

ПРОФ. Д-Р ДЕЛЧО ПОРЯЗОВ – ПОЧЕТЕН ГРАЖДАНИН НА СВИЩОВ

ПРОФ. Д-Р АНДРЕЙ ЗАХАРИЕВ,
РЪКОВОДИТЕЛ НА
КАТЕДРА „ФИНАНСИ И КРЕДИТ“
НА СА „Д. А. ЦЕНОВ“

Заслужено признание за изтъкнатия учен и тракийски деец

Под звуците на „Хубава си, татковино“ и „Многая лета“, изпълнени от Първи български хор „Янко Мустаков“ в аулата на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ в Свищов на 7 април 2017 г. се състоя тържественото заседание на Общински съвет – Свищов с точка единствена „Връчване званието „Почетен гражданин на град Свищов“ на проф. д-р Делчо Порязов“. Предложението за номиниране на проф. Порязов бе на първата българска академична катедра по финансови науки – катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“ и намери единодушна подкрепа сред състава на местния парламент в Свищов, на кмета и академичната общност.

Заместник-председателят на ОбС – Свищов д-р Татяна Ганчева-Георгиева представи пред над 300 гости забележителната биография на бележития деец на тракийските дружества в България с думите:

„Проф. д-р Делчо Порязов е роден през 1932 г. в с. Горно поле, Хасковско. Потомък е на бежанци от Беломорска Тракия. Средното си образование получава в гр. Харманли. Две години учителства в родния си край, спестява пари и през есента на 1952 г. се записва за студент във ВФСИ – гр. Свищов, сега Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

През 1957 г. Делчо Порязов завършва с пълно отличие и златен медал специалност „Финанси и кредит“. В годината, в която завършва висшето си образование, Делчо Порязов е избран за асистент по политическа икономика. През 1971 г., само на 38 години става професор. Специализирал е финанси в Сорбоната, Париж, и във Финансовата академия в Москва.

Неговите научни изследвания са в областта на фи-

нансите, бюджета, кредита, парите, националният доход и банковото дело. В тях той дава отговор на актуални въпроси от развитието на българската икономика. Има над 100 монографии, студии, статии, доклади, рецензии и учебници. Той участва и в решаването на научнообразователни проблеми на Висшето училище в Свищов, а по-късно, заемайки отговорни длъжности в редица държавни институции, дава своя принос за решаването на финансово-икономически задачи от национален и международен характер. Под негово ръководство колектив от изтъкнати български, немски и руски учени разработва двутомно съчинение за националния доход. Научната разработка е публикувана на български, немски и руски език, претърпява две издания и е удостоена с първа награда от Съюза на учените в България.

В административната структура на ВФСИ „Д. А. Ценов“ проф. Порязов е бил:

- ръководител на катедра „Финанси и кредит“ през 1968–1974 г.,
- декан на Финансовия факултет в периода 1966–1969 г.,

- заместник-ректор от февруари 1969 до ноември 1972 г. и

- ректор от ноември 1972 до м. януари 1975 г.

През 1984 г. е назначен за заместник-министър на финансите. От началото на 1989 г. е представител на България и вицепрезидент на Международната банка за икономическо сътрудничество в Москва. Проф. Порязов е заемал и поста председател на Надзорния съвет на Международната банка за търговия и развитие.

Под общата редакция на проф. Минко Русенов и проф. Д. Порязов излиза в два тома единствената досега „Финансова и кредитна енциклопедия“ в България. Това е крупно постижение на финансовата мисъл – достойствие на читателите благодарение на усилията и творческото участие на проф. Порязов.

Сред жителите на Свищов проф. Порязов оставя трайна диря със своите инициативи по изграждане на Факултетския корпус на академията и спортният комплекс. Той започва подготовката за изграждане на студентското градче и самото строителство. Вече като зам.-финансов минис-

тер неговата разпоредителна десница насочва необходимите инвестиционни ресурси за изграждането в Свищов на новата сграда на Българска народна банка (сега сграда на „Уникредит Булбанк“), дома за стари хора „Мария Луиза“, както и за финансирането на общинска спортна зала и общински младежки дом.

В сърцата на спортната общественост е ярка ролята на проф. Порязов за първото класиране на „Академик“ – Свищов в „А“ републиканска футболна група, когато успехът в сезон 1975/76 г. е изкован от титулярен състав, състоящ се само от студенти в Стопанска академия, тогава ВФСИ „Д. А. Ценов“, сред които 7 учат в специалност „Финанси и кредит“, двама – в спец. „Застрахователно дело“ и двама – в спец. „Стопанска отчетност“!

Проф. д-р Делчо Порязов активно участва и в живота на българската научна общност – дългогодишен член е на Съюза на учените в България, от 2004

г. до 2013 г. е председател на Управителния съвет на икономистите в България, настоящ почетен председател. Свързан е и с граждански сдружения в страната, бил е заместник председател на Съюза на тракийските дружества в България. Сега е член на Върховния комитет на Съюза. Автор е на историческото изследване „Погромът над тракийските българи през 1913 г.“. Непосредствено свързани с обществената дейност на проф. Порязов са и неговите родолюбиви изяви на дарител. Като зам.-министър той дарява хонорарите си от УНСС – София на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за изграждане на кабинет по финансово и банково дело. С лични средства е построен и параклис в родното му село, поема цялостната издръжка за 1 година на изправеното пред закриване училище в с. Припек, Кърджалийска област. Като авторитетен български учен остава верен на своя научен идеал, който той отстоява както в книгата си „Иконо-

мика и общество“ (2012 г.), така и в интервютата, които дава по повод съвременното състояние на стопанския живот в България.

Заслугите на проф. д-р Делчо Порязов като учен, преподавател и общественик – родолюбец са високо ценени, свидетелство за което са множество държавни награди: „Заслужил деятел на науката“, ордените „Св. св. Кирил и Методий“, „Червено знаме на труда“, „Народна република България“. На 4 Април 2008 г. става носител на орден „Стара планина“ – първа степен за големи заслуги към Република България в областта на висшето образование и науката, както и финансовата теория и практика.“

Заместник-председателят на Общинския съвет връчи на проф. Порязов удостоверение № 48 на Община Свищов в изпълнение на решение №505/30.03.2017 г., протокол №32 на Общински съвет – Свищов. Кметът на Община Свищов Генчо Генчев поздрави почетния гражданин и му връчи официалния плакет на общината и картина. С половинчасово слово проф. Порязов благодари за удостояването с високото отличие от страна на първия български свободен град като изтъкна важността на Свищов за духовната висота на майка България.

Сесията на Общинския съвет бе проведена в рамките на тържествата по отбелязване на 65-годишнината от създаването с акт на централната изпълнителна власт на първата българска академична катедра по „Финансови науки“ – катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“. Ръководителят на свищовската финансова катедра проф. Андрей Захариев също удостои проф. Порязов с почетен медал на катедрата, представляващ реплика от 12 тройунции на древния златен медальон от 6-ти век „За слава и чест“.

В рамките на сесията и тържествата поздравления към проф. Порязов поднесоха и подуправителят на БНБ Нина Стоянова, зам.-финансовият министър проф. Румен Брусарски, председателят на Съюза на икономистите проф. Татяна Хубенова-Делисикова, ректорът на Свищовската академия доц. д-р Иван

Марчевски, бивши ректори, професори-съратници, общественици и граждани.

В рамките на тържественния ден проф. Порязов взе участие в представянето на „Летопис първостроители на Свищовската финансова школа“, откриването на музейно-библиотечна експозиция „Свищовска финансова школа“, подготвена от академична библиотека „Акад. Никола Михов“ и академичен музей – Свищов, както и в пленарното заседание на международната научно-практическа конференция „Съвременни предизвикателства пред финансовата наука в променяща се Европа“ с участие на 104 учени от 7 държави от два континента.

МОМЧИЛ ВОЙВОДА — ЮНАК И ЦАР!

И Момчил войвода влезе в предциата „Дълг и чест“ на издателство „Захарий Стоянов“, в която се представят владетели, държавници, национални герои, просветители и духовни строители на Отечеството. И мястото си сред знаковите имена на Момчил войвода си е извоювал и му се дава по право, защото пръв на Балканите осъзнава опасността за християнските държави от появилите се в Тракия османски турци. Авторът Стоян Райчевски – изтъкнат изследовател на Тракия, Странджа и Родопите, и тракийски деец – разкрива как Момчил създава независимо българско владение в Родопите и Беломорието, наричано „царство“, „държава“, „деспотство“, докато българите и византийци враждуват помежду си, без да държат сметка за голямата угроза, която се задава над всички тях откъм изток и не след дълго ще ги обрече за векове под чужда власт в сянката на полумесеца. Момчиловото царство не просъществувало дълго, не е лека участва на този велик българин – пълководец, държавник и дипломат. Налага му се да воюва и с Византия, и със сръбския крал, и с появилите се в Тракия селджукски и османски турци, останал неразбран и от българския цар. Успехът на Момчил да добие славата на „войвода“ в смисъл на самостоятелен владетел по това време в Югоизточна Европа се улеснява и от особеното положение на Родопската област и Беломорското крайбрежие, населени преимуществено с българи, които през XIV век си

оспорвали, от една страна Византия и България, а от друга, Сърбия и Византия. Това обстоятелство дава възможност на Момчил именно тук да започне осъществяването на своя политически проект.

Ето какво пише Николай Хайтов: „Сред владетелския дребосък на Балканите могъщо се откроява настръх-

Паметникът на Момчил войвода в Момчилград

налата фигура на дивния Момчил, който пръв се осмелява да нападне турците, да изгори проклетите им кораби – корабите на смъртта, заплахата и ужаса. За втори път Момчил се бие с турците под стените на Перитор, пред очите на целия християнски свят и показва пред очите на света, че българите не са изгубили своята сила и юначество“. В книгата „Момчил войвода“ Стоян Райчевски подчертава и произхода на Момчил от средата на народа, и че той бързо достигал до статута на българското болярство, представители на което преди него се явяват Хрис, Иванко, Стрез, Деспот Слав и др.

За средновековните хронисти – негови съвременници, Момчил войвода е авантюрист, а ако повярваме на византийците – „разбойник“ и „грабител“, а всъщност един непокорен

на изток, на север и разпростират навсякъде по Балканите. Личността на Момчил влезе и в родната литература и публицистика. Николай Хайтов пише за него: „Със слава започнал жизнения си път, той със слава го преминава, за да завърши както се полага на юнака – с още по-голяма слава. Той не успява да сложи корона на главата си, затова пък народът посмъртно му я даде, като го нарече в песните си не само „юнак“, но и „цар“.

ТУРЦИТЕ ТЪРСЯТ МОМЧИЛ

Народна песен от с. Хара Хадър, Лозенградско

Момчил си конче ковяше
с позлатени петали
и с посребрени мъхове.
Сутрин си конче ковяше,
вечер му обущаваше.
Момчиловото булче Еленка
къ на Момчила думаше:
- Любе Момчиле, Момчиле,
я ще те дума попитам,
ти на мене право да кажеш,
ще кажеш и не ще излъжеш.
Утрин си ковеш кончето,
вечер ти конче пак босо,
де ходиш, любе, де скиташ?
Хората думат, любе ле,
че ходиш, любе, хайдутин,
на хайдутите байрактар,
на парите хми хазнатар?
Момчил Еленку думаше:
- Ми слушай, любе хората,
хората думат по яди,
по яди и касканджилък!
Още си дума думаха,
турците в двори влягнаха
и на Еленка думаха:
- Булко ле, Момчилице ле,
тук ли е булко, Момчила,
Момчила млада войвода,
на хайдутите байрактар,
на парите хми хазнатар?
Еленка турци думаше:
Сноще си Момчил замина,
на дълга пътя. Цариград
да гони турци проклети,
да гони турци – да мъсти,
да гони турци – да мъсти!

Тази песен е от „Странджански фолклор“ на Горо Горев – СбНУ т. 39, С. 1983, с. 153. записана в Меден рудник, Бургаско, от Иван Трандафилов, бежанец от Хара Хадър, Лозенградско (Турция).

ИЗЛЕЗЕ „БЕЛЕЖНИКЪТ НА ПИСАТЕЛЯ“ НА КОНСТАНТИН ПЕТКАНОВ

Константин Петканов безспорно е сред най-значимите български писатели между двете световни войни, най-плодовитият. Роден през 1891 г. в богатото село на Одринска Тракия Каваклия в семейство на свещеник, той се връща отново и отново към родовете и регионалните си корени в многобройните си романи, сборници с разкази, спомени, очерци и исторически студии. Свързан семейно с национално-освободителните борби на Македония и Одринско (странджанският войвода Яни Попов е съпруг на едната му сестра), участник във войните за обединение на България, раняван, награждаван за храброст, през целия си живот писателят запазва идеализма си за световите на българския човек. Но неговото творчество не е само едно връщане в миналото. Той посвещава много от своите творби на драматичните и трагичните събития, в които е въввлечена България през първите пет десетилетия на XX век, като същевременно отстоява в личностен и общностен план един цялостен, системен християнски мироглед, една дълбинна вяра в Христовия човек.

Представеният „Бележник на писателя“ (издателство „Прозорец“) обхваща последните петнадесет години от неговия живот (Петканов умира през февруари 1952 г.). Книгата е свидетелство за прекъснатия от идеологическите насилия творчески устрем на автора именно

през неговите най-силни години. Така този публикуван за първи път документ ни представя неосъществения писателски замисли, широтата и богатството на творческите му планове, дава ни в синтез творческото верую на Константин Петканов. Научната редакция, бележките и предговора са на д-р Мария Осойска. Ето какво пише авторът за своята книга: „В този бележник не съм отбелязвал и няма да бъдат отбелязани хронологически случки и събития, а само мигове от моята мисъл, събудена

ни хронологически случки и събития, а само мигове от моята мисъл, събудена

от ударите на сърцето ми. Миналото, сегашното и бъдещето тъй са се преплитали в тези мигове, че е било излишно да полагам грижи да ги разгранича. Щом аз съм живял, живея и още малко ще живея, значи и в мене нещата са живели, живеят и ще живеят и линията е една – човешкият живот изцяло.“

„Партизаницината уби почитта на българина към българската държава, към творческите личности, към ценностите на народния дух... Задръсти пътя на нравствената, идеалистично настроена личност. Пак партизаницината опростачи демократизма, подхрани долните апетити, изостри враждата, легализира ценза, леността, посредствеността и дебелочие...“ Константин Петканов

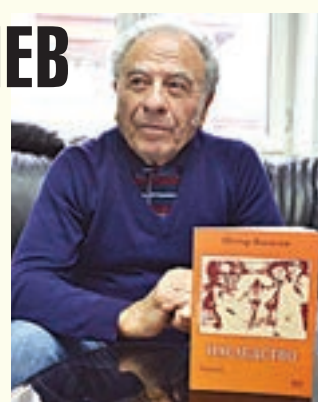
ЮБИЛЕЙНА ВЕЧЕР НА ПЕТЪР ВАСИЛЕВ

Тази година „Южна пролет“ в Хасково започна с юбилейна вечер на големия тракийски поет Петър Василев. Той е роден в ивайловградското село Хухла през 1937 г. В последната му поетична книга „Наследство“ е и знаменитото стихотворение „Петрова нива“, което всяка година на възпоминанията за Илинденско-Преображенското въстание си припомняме. Тези дни излезе новата му публицистично-есеистична книга „Прошарени страни-

ци“ (издателство „Българска книжница“). „Прошарените страници“ са писани от 10 май 2015 г. до 24 декември 2016 г. В тях се връща към стари литературни познания, към чутото, видяно и прочетено, възкресява спомени от живота на Източните Родопи, размишлява за вечните истини, не се премиява и с днешната участ на България. Не е пропуснал да ни напомня за трагичната съдба на тракийските бежанци – защото проклетата 1913 година

е жива рана. Петър Василев не може да се примири, че страната ни продължава да си прави оглушки – страхува се или нехае дори да огласи цялата истина за кървавите събития в Ивайловградския край през лятото и есента на 1913 г.

Наградата „Александър Паскалев“ тази година бе връчена на Петър Ангелов – белетрист, публицист, издател и художник. Той е родом от с. Татаревево, Хасковско. Специалната награда на Ха-

сковското тракийско дружество „Георги Сапунаров“ за „Южна пролет“ бе връчена на Христо Мухтанов за „Оп-ити за еволюция“.

VI. БЪЛГАРО-ТУРСКИТЕ ДИПЛОМАТИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ 1989 – 2016 Г. В СВЕТЛИНАТА НА ВЗАИМНИТЕ ИМУЩЕСТВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Д-Р БОРЯНА БУЖАШКА

Продължава от
предишния брой

Конфликтът е предизвикан и от споровете и разделението в Българската православна църква и опитите за разкол в нея. Тези, които най-ярко се противопоставят на Вселенската патриаршия, са поддръжници на алтернативния синод на патриарх Пимен и с това се опитват да извлекат полза в борбата си срещу Св. Синод. Същевременно този конфликт обслужва интересите на турските власти. Те не гледат с добро око на присъствието и дейността на Вселенската патриаршия в Цариград. Рязкото намаляване на броя на гърците в града дава възможност за предявяване на претенции от турска страна към имотите на Вселенската патриаршия. Основното правило, според което съществуват вакъфските имоти, е да се запази функцията, за която те са създадени, без да се използват за други цели. Постоянното намаляване на гръцкото присъствие крие опасност и за имотите на Вселенската патриаршия. Тя от своя страна умело използва разногласията както в Българската православна църква, така и в самата българска общност в Цариград, за да може да привлече към себе си колкото може повече християни, обявявайки ги за принадлежащи към гръцката църква. За целта сред българската общност под формата на списъци за подпомагане на социално слаби и бедни семейства, наред с раздаването на помощи, започва подмяна и на кръщелни свидетелства, за да се регистрират пред турските власти по-голям брой представители, обявявани с гръцката църква.

Всъщност не съществува документ, който да определя претенциите на Вселенската патриаршия. Тя винаги е отхвърляла твърденията за нейна намеса в българската църковна община. Но официално, така както произтича от Протокола за вдигане на схизмата, патриарх Вартоломей настоява за две неща: идващите от

България свещенослужители да искат благословията му преди да служат в българските църкви в Цариград и Одрин и името му да се споменава по време на църковните служби. Като цяло сега проблемните моменти в отношенията с Вселенската патриаршия частично са преодоляни. Същевременно в средите на цариградските българи все още съществува известна доза предпазливост и подозрителност предвид исторически противоречивата роля на Вселенската патриаршия при унищожаването на епархиите на Българската екзархия след Балканските войни във Вардарска и Егейска Македония, откъдето са не малка част от членовете на общността. Забелязват се и имплицитни аспирации за влияние на гръцкия фактор като религиозно най-близък сред общността на цариградските българи посредством разнообразни канали – влияние на средата в контекста на смесените бракове с представители на гръцката общност в Истанбул, отпускане на стипендии от страна на Вселенската патриаршия за обучение на студенти в чужбина, социални придобивки за притежаващите гръцко гражданство и др. И досега остава проблемът със служенето на гръцки език в българските църкви. Този въпрос особено остро се поставя от Съюза на тракийските дружества в България, който провежда своя традиционен събор на 6 май в българската църква в Одрин. И до наши дни решение по този въпрос няма.

Междувременно на среща с Българското църковно настоятелство турският министър на външните работи Инънюн поема ангажимент да съдейства пред компетентните турски институции за осъществяване на ремонт на сградата на Българската екзархия в кв. „Шишли“. В отговор на това от турска страна се настоява да бъде изработен механизъм за поддържане и ремонт на културно-историческите па-

метници на територията на двете страни на реципрочна основа, с което българската страна не е съгласна. По време на експертната среща по въпросите на сътрудничеството в областта на културата, науката и образованието, проведена на 6 – 7 февруари 1996 г. в Анкара, българските дипломатически представители отново искат разрешение за ремонт на сградата на Българската екзархия. Възстановяването на статута на болницата „Евлоги Георгиев“ и на терена на българското училище е поставено като условие за създаването на двустранна експертна комисия, която да започне преговори по статута на културно-историческите паметници. Главното в стратегията на Турция е, че тя говори за турско културно наследство в България и за проблема за българските екзархийски имоти като за реципрочни. Докато за България проблемът с екзархийските имоти се разглежда не само като културно-исторически, но и като особен, различен от другите имуществен въпрос. Преценява се, че поради този особен статут те не трябва да се поставят под един знаменател с останалите имуществени претенции спрямо Турция и да се обсъждат в рамките на подкомитета по имуществено-финансови, социални и хуманитарни въпроси. Турската страна предпочита да представя екзархийските имоти в Цариград като обект на „културна символика“, за да може да мотивира контрапретенциите си в тази област. Обаче със затварянето на българската болница в Цариград и промяната на социалните ѝ функции, със събарянето на сградата на българското училище и присвояването на терена, турската страна е заличила тяхната българска символика. Единственият официално регистриран български паметник на културата към онзи момент е църквата „Св. Стефан“ в Цариград.

При проведените през 1996 г. консултации между българското Министерство на външните работи и турското Министерство на външните работи е напомнено, че България не възра-

зва на идеята за спогодба за културно и научно сътрудничество, но решаването на въпроса за екзархийските имоти не трябва да се обвързва пряко с подписването на културна спогодба и трябва да се отчита „чувствителността на обществените и политически среди в България“ по тази тема.

Във връзка с подготовката на официално посещение на Петър Стоянов в Турция (28–30 юли 1997 г.) отново е поставен въпросът за екзархийските имоти и главно за българската болница „Евлоги Георгиев“ и училището „Антим I“. Турската страна отбелязва, че не може да дискутира въпроси, свързани с имуществени права, но е готова да дискутира проблеми относно ремонта и съхраняването на културните паметници.

Едни от най-сериозните преговори между двете страни са тези през 1998 г. Те се провеждат в три кръга. Първият кръг – 21-22 април 1998 г. в Анкара; вторият кръг – 28-29 юли 1998 г. в София и третият кръг – 8-9 октомври 1998 г. в Анкара. Българските позиции, заявени в рамките на тези преговори, са и най-пълни, като преповтарят искания от предишни години:

1. Обезщетение за имуществените права на българите, изселени или изселили се от Източна Тракия в периода от 1908 г. до 5/18 октомври 1912 г.

2. Обезщетение за имуществените права на българите бежанци от Източна Тракия в периода от 5/18 октомври 1912 г. до 5/18 октомври 1925 г.

3. Обезщетение за имуществените права на българите, изселени или изселили се от района на Цариградската префектура през периода от 1908 г. до 1945 г.

4. Обезщетение за имуществените права на българите, изселени или изсе-

лили се от Мала Азия за периода от 1908 г. до 1945 г.

5. Обезщетение за имуществените права на българите, изселени или изселили се от или в земи, различни от посочените в параграф „В“ на Протокола, приложен към Договора за приятелство, подписан между България и Турция на 18 октомври 1925 г. в Ангора (Анкара).

6. Обезщетение за имуществените права на българите, изселени или изселили се от Турция в периода след 5/18 октомври 1925 г. до 1945 г.

7. Обезщетение за стойността на имотите на изселилите се и незавърнали се в България мюсюлмани, продадени независимо от чие име след 5/18 октомври 1925 г.

8. Обезщетение за двувластни имоти, които са резултат от корекции на границата, извършени на основата на Берлинския договор от 1878 г., Цариградския договор от 1913 г., Конвенцията за ректификацията на българо-турската граница от 1915 г. и Ньойския договор от 1919 г.

По време на първия кръг преговори, проведен на 21-22 април 1998 г. в Анкара, турската делегация поставя въпроса за турските вакъфски имоти в България. Само ще припомним, че през 1992 г. от турска страна е изготвен списък, който съдържа 407 вакъфски имота по данни от регистрите и 2356 джамии,

за които съществуват документи. Позицията на българската страна, изразена в този кръг от преговорите, е следната:

На 19 април 1909 г. е подписано българо-турско съглашение по мюфтийския въпрос. С него се урежда положението на турските религиозни общини в България, като се предвижда вакъфските имоти на територията на страната да бъдат предадени на тези общини. С ратифицирането на Цариградския договор и на Приложенията към него българското правителство за първи път

официално признава мюсюлманските общини в България за юридически лица и като такива – за собственици на принадлежащите им вакъфски имоти. На практика с този договор Турция се е съгласила вакъфските имоти да бъдат предадени на мюсюлманските вероизповедни общности. Според приетия през 1919 г. Устав за духовното устройство и управление на мюсюлманите в България, а също и според Устава за духовно устройство и управление на мюсюлманите в България от 1951 г., вакъфските имоти принадлежат на местните мюсюлмански общини, не представляват турски държавни имоти, нито върху тях имат права отделни турски граждани. По тази причина турската претенция за реципрочност относно подобни османски имоти в България не е приемлива, тъй като у нас не е имало централно ислямско ведомство, аналог на Българската екзархия. Имотите на различните верски общини, в това число и на мюсюлманските, принадлежат и се използват от членовете на тези общности. Следва да се има предвид също така, че за поддържането на тези от тях, които имат историческа и културна стойност, българската държава е отделяла ежегодно средства от бюджета си.

Продължава в следващия брой

РАБОТНА СРЕЩА НА КМЕТОВЕТЕ В ОБЩИНА ТУНДЖА

На 9 юни в Созопол ще бъде чествана
20 годишнината на РАО „Тракия“

Разширено заседание на Управителния съвет и работна среща на кметовете от РАО „Тракия“ се проведе на 19 април т.г. в община Тунджа. С приветствие за добре дошли към присъстващите се обърна кметът на общината-домакин Георги Георгиев, акцентирайки, че тяхното присъствие е знак на отношение и уважение към нейните жители.

Сред дискутираните теми беше реализирането на общински дейности с цел

приходи, планиране на съвместни международни инициативи с представители на бизнеса от различни сектори, като беше обсъден и проектът на Програма за провеждане на Общо събрание на асоциацията и годишна конференция по повод 20 години от учредяването на РАО „Тракия“.

Дискусията продължи с оценка на полезността на междуобщинското сътрудничество и положителните резултати от него, методите

за взаимопомощ между тях при разработването на проекти и програми в подкрепа на местното самоуправление, повишаване ефективността и прозрачността на дейността на общините, при осъществяване на техните отговорности и разширяване участието на гражданите в местното самоуправление. Кметовете участваха и в бизнесфорум, организиран от община Тунджа.

Общото събрание на регионална асоциация на

общините „Тракия“ ще се проведе на 9 юни 2017 г., от 16.00 часа, в читалище „Отец Паисий“, гр. Созопол, при следния дневен ред: 1. Отчет на Управителния съвет; 2. Отчет на Контролния съвет; 3. Отчет за изпълнение на бюджета за 2016 г. и приемане проектобюджет за 2017 г.; 4. Работен план за дейността на РАО „Тракия“ през 2017 г.; 5. Други. След Общото събрание във фойето на читалище „Отец Паисий“ ще има организирана изложба „Произведено в „Тракия“, а от 19 ч. ще се състои официална церемония за честването на 20-ата годишнина от учредяването на РАО „Тракия“.

На 10 юни 2017 г., в конференционната зала на хотел „Белвил“ – Дюни ще се състои дискуссионен форум „Местно самоуправление, регионално и международно сътрудничество“, с участието на представители на партньорски организации от чужбина.

„ФОЛКЛОРЕН ИЗГРЕВ“

В Десетият национален музикален фестивал „Фолклорен изгрев“ участваха детската фолклорна група, фолклорната формация „Магда Пушкирова“ и група „Родолубие“ с художествени ръководители Калина и Георги Германови при тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“ – Варна. С много вълнение и талант те изпълниха песни за Тракия, като заслужиха аплодисментите на публиката и журито. Всички получиха грамоти за отлично представяне и подаръци от организаторите.

Отчети и избори в Стара Загора

На 28 април т.г. Тракийското дружество „Одринска епопея“ в Стара Загора проведе отчетно-изборно събрание. Тракийци приеха отчета за дейността на дружеството. За председател на тракийско дружество „Одринска епопея“ бе избран Цанко Атанасов.

Председателят на СТДБ Красимир Премянов, който бе гост на събранието, отговори на поставени актуални въпроси и пожела успех на новото ръководство. Тук бяха и зам.-председателите на Съюза Михаил Вълков и Краснодар Беломорски.

И дружество „Капитан Петко войвода“ във Варна направи годишния си отчет на събрание, на което присъства председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов.

ПЛОВДИВ В „МАРАТОН НА ЧЕТЕНЕТО“

Читалище „Тракия – Пловдив – 2008 г.“ се включи в националната кампания „Маратон на четенето“ – проява, посветена на Международния ден на книгата и авторското право.

На 21 април т.г. посрещнахме писателя Никола Александров, активен член на тракийското дружество в Пловдив и на читалището.

Никола Александров е роден през 1932 г. в село Черноземен. Животът му е изпълнен с много трудности и приключения. Работил е пет години в Африка, където написва и композира 30 песни за живота в Сахара.

След завръщането от пустинята се отдава на творчеството. Негов спътник в живота, а и негова муза, е съпругата Цонка Александрова – дългогодишен член на тракийското дружество в Пловдив, потомка на бежанци от с. Чопкьой (дн. Турция).

За по-малко от 10 години Никола Александров написва 250 стихотворения, три романа, няколко поеми, детски стихове и др. Той е поет – реалист, с еднаква ле-

кота пише хумор, сатира, лирика и актуални стихове.

Издаде следните книги: „Античен театър“, „Потомци на Фичето“, „От първия спомен на моето детство“, „На границата“, „Към звездите“, „Една истина в поема“, „Посвещение“.

Представихме книгите му, посветени на семейството, България, Пловдив, любовта, работата. Присъстващите се включиха в „Маратона на четенето“ с откъси от осемте книги на автора.

РАВНОСМЕТКАТА НА НОВОЗАГОРЦИ

ЧИЛИЯН РУСЕВ

На 26 април 2017 г. членовете на тракийско дружество „Руси Славов“ в Нова Загора проведоха своето отчетно-изборно събрание в залата на Клуба на културните дейци при местното читалище „Диньо Сивков“. Събранието откри председателят на дружеството Илко Маринов, потомък на тракийски род от с. Балъкьой, Западна Тракия, който приветства присъстващите. С едноминутно мълчание бе почетена паметта на починалите през отчетния период членове на дружеството, между които и напусналият ни в разцвета на своята младост председател на Контролната комисия Красен Кирилов Димитров, потомък на Кочковия род от с. Балъкьой. Председателството на събранието пое Ирина Аврамова, също потомка на тракийци от с. Балъкьой, заселени в новозагорските села Научен и Каменово.

Председателят Илко Маринов направи обстоен анализ на дейността на дружеството от възстановяването му през м. юни 2013 г. до момента. Акцентът в изложението му бе поставен върху извършеното от ръководството и от редовите

членове по пререгистрацията на дружеството и дейностите, свързани с неговото организационно укрепване: осигуряване на помещение за организационна дейност, редовно събиране на членския внос и абонирането за в. „Тракия“. Значително място в доклада бе отделено и на публичните прояви: срещи с представители на сродни дружества от градовете Сливен и Ямбол, честване на бележити дати и годишнини от историята на тракийското движение, както и на видни личности, отдали живота си в защита на тракийци и освободението на поробена Тракия. Като значими събития в живота на дружеството бяха посочени: участието на новозагорските тракийци в Националния тракийски събор в гр. Маджарово по повод 100 годишнината от разорението на тракийските българи през 1913 г., на откриването на паметника на капитан Петко войвода в Сливен, на честването на 120 годишнината на ТД „Странджата“ в Ямбол и др. Много радостни преживявания са донесли на членовете на дружеството екскурзиите до с. Мелия (Балъкьой) в Гърция, откъдето са най-много бежанците, заселили се на територията на бившата Новозагорска

околия и до градовете Одрин и Лозенград в Турция. Като непосредствена задача в дейността на дружеството бе посочена поставянето на паметна плоча на къщата на тракийския войвода Руси Славов – патрон на дружеството.

Отчетът за финансовото състояние на дружеството бе представен от Филка Чиликова, член на Контролната комисия, потомка на известния Мермеров род от с. Балъкьой. Посочено бе, че всички приходи и разходи са били в съответствие с уставните изисквания и инструкциите за финансово-счетоводната дейност. Приходите са реализирани от събрания членски внос и дарения от дружествените членове. Редовно са отчитани 30 % от приходите по членския внос към СТДБ.

Единодушно бе гласувано доверие на досегашния председател Илко Маринов отново да ръководи дейността на дружеството. За членове на Управителния съвет бяха избрани Ирина Аврамова, Стоян Янков, Матей Матеев, Стоянка Вълчева, Жена Караманова и Милен Досев. За членове на Контролната комисия бяха избрани Димо Душников – председател и членове Филка Чиликова и Татяна Кънчева.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А

Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Елена АЛЕКОВА, Никола ИНДЖОВ и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОРУЕВ
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STSABGSF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Валентина АНГЕЛОВА (Бургас) – 0879 545 115; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) – 044/62 48 53; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ВАСИЛ МИХАЙЛОВ:

АЗ ИЛИ СЪДБАТА ПОДРЕДИ ЖИВОТА МИ? НЕ ЗНАЯ...

На 6 април актьорът Васил Михайлов навърши 79 години и пое към 80-те. Както често се случва с напредването на възрастта, и той често отделя време за размисъл върху философски въпроси. Като например този дали е съдба, че не е станал оперен певец. Безспорно има основание.

„Хората ме обичат, но ако бях станал могъщ оперен певец, за какъвто се подготвях, щеше целият свят да ме харесва“, размишлява актьорът

Преди да се ориентира към театъра, Васил Михайлов, който е изиграл запомнящи се образи като Капитан Петко войвода в едноименния телевизионен сериал и Сюлейман ага в емблематичния филм „Време разделно“, е имал сериозни шансове да направи кариера на оперната сцена.

■ Незабравим в „Краят на песента“

Васил Михайлов е роден в Стара Загора. „Живеехме на пет минути от центъра. Майка ми е от Нова Загора, а баща ми – от Одринско“, разказвал е актьорът.

В училище се занимавал и с театрална самодейност, и с оперно пеене. В 6-и клас обаче бил изключен от хора, тъй като гласът му станал дебел и бучал. Май по същата причина в 7-ми клас му дали да играе Дядо Мраз. Скоро след това се завърща към оперното пеене. В 10-и клас дори се явявал по фестивали с оперната певица Анна Томова-

Синтова. „На 17 вече изпълних Иван Сусанин за конкурс. Анна Томова-Синтова беше в съседната гримборна и доста я бях изплашил. Тукашната мая е такава – за изкуство. Още помня заслужилата артистка Рене Йорданова като Чочосан... Христо Бръмбаров, учител на Гяуров, Гюзелев, Павел Герджиков и Гена, ми каза: „Млъкваш за три месеца с това голямо гърло – ще си искаш само хляб и вода – и започваме.“ Но вече бях снимал първия си филм – „Хроника на чувствата“ на Любо Шарланджиев – при това в химкомбината в Стара Загора. Бях

лош там – бая се притесних, че ще ми тръгне на отрицателни роли. Борис Дюлгерев, един от старите актьори, е сред виновниците да вляза в този занаят. Тогава бяха само четири-пет души артисти от Стара Загора, а сега са 150“, казва в свое връщане назад Васил Михайлов, който в „Хроника на чувствата“ си партнира с Йосиф Сърчаджиев, Григор Вачков, Джоко Росич и други обичани актьори.

И все пак Васил Михайлов е признавал, че като ученик още мечтаел за Консерваторията. Само че когато дошъл моментът, не открил професор

НЕ КРИЕ, ЧЕ Е ИЗБУХЛИВ

Актьорът е „Право куме в очи“ по всички въпроси. Определя се още като избухлив, а може да бъде предизвикан „от двулечен, от некоректен човек, от такъв, в който съм се излъгал“. Обичаният актьор е признавал, че винаги тръгва към хората внимателно. Защото „всеки за себе си е отделен свят и трябва да го разбереш накъде е тръгнал“. „Може би е тръгнал в твоята посока?! Когато отивам да искам от някого нещо, не мога да бъда нахален и неточен. Аз съм свикнал, ако реша, че имам право на нещо, когато отида, да не ми се отказва. Има и нещо друго – на ден трябва да свърша 4-5 неща за приятели и близки. Ако не го направя, все едно денят ми не е минал, както трябва. Това е моето щастие. Ларж човек съм. Една гледачка ме повика веднъж и ми каза: не се прави на Господ, само той има право да реши на кого трябва да се направи добро. Има такава философия, която аз много не приемам, и тя е следната: щом Господ е решил, че ти трябва да изтърпиш дадено страдание, това е“, споделя Васил Михайлов.

Бръмбаров и, след няколко неудачи, станал шлосер. Между 8-10 клас бил пълен отличник и в 11-и държал матура, но по два предмета отказал да говори, понеже не били учили темите. Така си развалил бала от дипломата. Потърсил си работа, попитал на няколко места и го взели в завод „Светлина“ в родния му град. „Стигнах до 5-и разряд шлосер-матричар“, казвал е актьорът. Скоро след това кандидатствал киноинженерство, но изпитите били по математика и физика и не го приели. В същото време приятелят му Стефан Германов кандидатствал за трети път във ВИТИЗ. „Влязох с него на един от изпитите и после му казах: „Муши, аз ще вляза тук.“ Есента обявиха допълнителни изпити за свободни места за момчета.

Научих един разказ на Горки, баснята „Магаре и славей“ и монолога на Арбенин. Мандаджиев не ми даде да си кажа монолога, макар много да държах на него. Приеха ме заради баснята – комисията много се смя“, спомнял си е Васил Михайлов.

Оттогава до днес е изиграл десетки запомнящи се и любими образи в театъра, киното и телевизията. И до днес се пита дали е било съдба да тръгне именно по този път: „Казват, че всичко е програмирано, но има ли импровизация?! Неминуемо е в един момент си

задаваш въпроса: кое е съдба и кое – живот? Дали беше съдба, че не станах оперен певец? Това непрекъснато ме преследва. Хората ме обичат, но ако бях станал могъщ бас, щеше целият свят да ме харесва. В такива случаи

казвам, че ако това се беше случило, ние сега нямаше да си говорим, а щях да съм на някой свой остров“, споделя с усмивка обичаният актьор.

(вестник „Минаха години“)

Васил Михайлов е бил депутат за кратко, но достатъчно, за да се убеди, че политиката не е за него. Той става част от Великото народно събрание през 1990 г. И преди го канели, не вярвал, че нещо може да промени, но тогава му се струвало, че идва ново възрождение. И приел.

„Бяхме около 50 души, известни в своята си област, но понеже нямаше кой да ни обедини, разслоението започна и Радичков избяга на втората седмичка. Но аз съм избран по мажоритарната система. Спомням си, че някой в парламента вдигна пръст да обяснява нещо и... оттогава не гласувам. Не мога да гласувам за листи. На третия ден разбрах, че не бива да съм в Народното събрание. Не мога да си сменям виждането през 5 минути. Заплата от там не съм взимал, виждаше ми се грозно“, споделя Васил Михайлов.

НЕ ВЗЕМА ЗАПЛАТА КАТО ДЕПУТАТ

РАЗНЕЖВА ГО ВНУЧКА – ПЪРВОТО МОМИЧЕНЦЕ ВКЪЩИ

Михайлов е баща на двама сина. От големия има внук, който е на 27 години и е авиатор, а от малкия – внук на 6 години и внучка на почти две години. „Първото момиченце в рода ни. Невероятно е“, с умиление споделя Васил Михайлов в свое интервю. Той винаги е намирал време за децата и внуците си, все търси такова, за да е повече с тях. Как успява, предвид силната си заетост, чудят му се в гилдията.

И днес обичаният актьор не спира да работи: „Аз съм на сума ти години и не съм се пенсионирам. Моля се на Бога да умра здрав. Обичам да се самопронижирам и да гледам на нещата повече откъм смешната им страна... Непрекъснато се убеждавам, че още имам сили да работя. Почти всяка сутрин ходя на фитнес и плуване. Правя около 40-минутен комплекс от упражнения на земя, влизам малко в сауна и плувам около половин час. Ако една седмица не се занимавам с физиката си, травмите започват да се обаждат“, казва актьорът. Преди време той успял да отслабне с 10 кг. Отказал цигарите, но признава, че не ги е спрял напълно, често пуши по 2-3 на ден.

■ На младини с жена си Гергана

СПОРИЛ С ХАЙТОВ ЗА ПЕТКО ВОЙВОДА

Учудващо, но Васил Михайлов в началото отказал да изиграе Капитан Петко войвода в сериала по сценария на Николай Хайтов. Защо? „Вече бях изстрадал Джингиби – сагата на Вили Цанков за Левски „Демонът на империята“. За Ботев и за Левски не бива да се снимат филми, защото знаем много малко за тях. Извън няколкото конкретни случаи започват измислиците на авторите. Та казах на Хайтов, че първите три епизода на „Капитан Петко войвода“ са много елементарни. Като читанка – как се става хайдутин. А той ми отговори: „Нарочно го правя, ще видиш после!“. И така се получи – във втората част газии дълбоко в народопсихологията. Хваща за гърлото.“

След премиерата екипът на сериала има 700 срещи със зрители. Във Варна се събрали 9000 пред паметника на Петко войвода.